

Ennakointityö käynnistyi: Seutuluoitsi tuottaa tulevaisuustietoa

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä on käynnistänyt Seutuluoitsi-nimellä tehtävän ennakointityön.

Seutuluoitsin tehtävä on tuottaa näkemyksellistä tulevaisuustietoa seudullisen päätöksenteon tueksi. Seutuluoitsin työskentelystä vastaa Tampereen kaupunkiseudun kehittämisspäällikkö **Antti Lippo**, ja mukana on asiantuntijoita kunnista, elinkeinoelämästä ja sidosryhmistä kuten Tampereen yliopistosta.

Ennakointi auttaa tekemään tulevaisuutta koskevia hyviä päätöksiä ajoissa, hyötymään muutoksista ja välttymään muutoksen tuomilta riskeiltä. Vuonna 2021 Seutuluoitsin työtä ohjaa ennakointikysymys: Miten toteutamme kestävän siirtymän ja mitkä ovat siihen liittyvät oleelliset muutostekijät Tampereen kaupunkiseudulla?

”Keväällä pohdimme Seutuluoitsissa mahdollisia kehityskulkuja seuraavien 3–10 vuoden aikana. Työ etenee siten, että vuoden lopulla meillä on käsitys kestävän tulevaisuuden visiosta, jota voidaan hyödyntää uuden seutu-strategian valmistelussa”, Lippo kertoo.

Kansalaispaneeli tuo asukkaiden näkemykset esiin

Tampereenseutu on saamassa uudenlaisen keinon kuulla seudun asukkaiden näkemyksiä ja tuoda niitä mukaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Kyseessä on **digitaalinen kansalaispaneeli, joka kokoaa seudun asukkaita keskustelemaan yhdessä seudullisesti tärkeistä aiheista.** Keskusteluissa saadaan esiin uutta asukaskokemustietoa, jota voidaan hyödyntää suunnittelussa. Kuulemalla asukkaita kansalaispaneeli myös lisää molemminpuolista ymmärrystä kuntien ja sen asukkaiden välillä.

Kansalaispaneelin ensimmäiset testikeskustelut käydään ensi syksyn aikana. Alkuvuonna 2022 vuorossa on suuri seutukeskustelu, johon toivotaan 500 osallistujaa. Keskustelun aiheena on reilu ja kestävä liikkuminen. Tämän jälkeen kunnilla on mahdollisuus testata kansalaispaneelia ja sille toteutettavaa digiosallistumisen alustaa ja tuottaa sillä keskustelujia omilla, kuntakohtaisilla teemoilla.

Lue lisää: [Kansalaispaneeli - Tampereenseutu](#)

OVELA-työskentely tukee kuntia oppivelvollisuuden laajentumisessa

Tampereen kaupunkiseudulla on käynnistetty niin sanotun seudullisen OVELA-suunnitelman laatiminen. Suunnitelmalla tuetaan kuntien työtä oppivelvollisuuden laajentumisen toimeenpanossa. Kuntien valmistelutilannetta kartoitettiin aluksi ennakkokyselyllä, jonka mukaan toimeenpanossa oltiin vielä alkuvuodesta eri vaiheissa, mutta kokonaisuutena tilanne oli seudulla hyvä.

OVELA-suunnitelmassa määritellään seudullisen yhteistyön muodot ja valmistelun eteneminen.

”Työhön sisällytetään TUVA-koulutusten eli tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuskokonaisuuden järjestäminen, ohjauksen ja valvonnan toimintamallin luominen, aikuisten perusopetuksen järjestäminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen”, kertoo seudun valmistelua koordinoiva kehittämisspäällikkö **Satu Kankkonen**.

Asukaskysely: Seudulta poismuuton syy on usein työ

Kuntayhtymän tekemän asukas- ja poismuuttajakyselyn tulosten mukaan seudun asukkaita yhdistää lähiluonnon ja lähikaupan arvostus.

”Noin 1/3 pitää keskustamaisesta ympäristöstä ja haluaa jatkossakin asua kerrostalossa, noin 1/2 arvostaa enemmän rauhallisuutta ja väljempiä alueita”, kertoo kehittämisspäällikkö **Antti Lippo**.

Seudun asukkaiden tyytyväisyys omaan asuinalueeseen on kyselyn tulosten mukaan varsin hyvä. Asumismuodoittain tarkasteltuna alueeseensa tyytyväisimmät asuvat pari-, rivi- ja erillistaloissa. Heikoimmat arviot saivat seudun työllistymismahdollisuudet. Kyselyssä nousi esiin myös asukkaiden tyytymättömyys ympäristön terveellisyyteen, kuten meluun ja ilmanlaatuun; erittäin tai jokseenkin huonoksi asian arvioi lähes joka viides vastaaja.

Seudulta muutetaan pois usein työn perässä; 37 prosentilla vastaajista poismuuton taustalla olivat työhön liittyvät syyt. Haasteena näyttää olevan erityisesti korkeakoulutettujen työmahdollisuuksien vähyys.

Asukas- ja poismuuttajakysely toteutettiin 1.12.2020–8.1.2021. Kyselyyn tuli 3563 vastausta.

Tutustu kyselyn tuloksiin: ["Täällä on ihmisen hyvä olla"](#)

Kuva: © Visit Tampere, Laura Vanzo

Tonttipäivä 2021 kokosi yli 100 osallistujaa

Kuluva vuosi on lisännyt mielenkiintoa pientaloja kohtaan, ja niille on kaavoitettu tontteja. Perinteinen, tehokkaampi rakentaminen on edelleen korkealla tasolla, ja myös kerrostaloille on tontteja tarjolla, todettiin Tampereen kaupunkiseudun järjestämässä vuosittaisessa Tonttipäivässä 15.4.2021. **Tonttipäivän aikana tutustuttiin seudun kuntien tontti- ja kaavasunnitelmiin ja luotiin katsaus kaupunkiseudun suunnitteluun ja uudistuvaan asuntopoliittiseen ohjelmaan.** Teams-yhteyden kautta järjestetty perinteikäs tonttipäivä kokosi yhteen yli 100 osallistujaa rakennusalan toimijoista ja kuntien asiantuntijoista.

"Seudun laskennallinen asuntotuotantotarve vuosille 2021–2040 on yli 55 000 asuntoa", kertoi **Kaisu Kuusela**, Tampereen kaupunkiseudun seutusuunnittelupäällikkö.

MAL4-sopimuksen seuranta: Toimenpiteet etenevät

Valtion ja kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL-) sopimukselle vuosille 2020–2023 on valmisteltu ensimmäisen vuoden seurantaraportti. Siinä kuvataan kaikkien 41 toimenpidekohdan edistyminen. Seurantakokous valtion kanssa pidetään 4.6.2021.

Raportin mukaan sopimuksen 1. teeman osalta (Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä) toimeenpano etenee suunnitelmallisesti. Asumisen asemakaavoitus on keskittynyt sopimuksen kohdealueille keskustoihin ja joukkoliikenneväyhykkeille. Asumisen kaavavarantoa on keskeisimmillä sijainneilla yli viiden

vuoden kehityksen tarpeisiin. Sopimuksen liikennekohdista mm. raitiotien suunnittelu sekä junaliikenteen seisakkeiden kehitys ja tulevaisuus selvitys etenevät vauhdilla. Pieniä, kustannustehokkaita MAL-rahoituksella toteutettavia kohteita on myös lähtenyt etenemään ja kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma on saatu toteutukseen.

2. teeman (Asuminen ja elinympäristön laatu) osalta asuntotuotannon määrällinen tavoite ylitettiin reilusti. Seudulle valmistui 5189 asuntoa, kun MAL-sopimuksen vuosittaisena tavoitteena on 3350 asuntoa. Myös tavoite asuntotuotannon kohdentumisesta (80 % MAL4-tavoite-alueille) ja kohtuuhintaisten asuntojen tuotantotavoite saavutettiin.

Asuntopoliittinen ohjelma lähti lausunnoille

"Hyvää asumista kaikille" -niminen Tampereen kaupunkiseudun asuntopoliittinen ohjelma 2040 on lähtenyt lausuntokierrokselle. Ohjelmassa asuntotuotannon kehityspolku on kuvattu seuraavasti: "Kunnat huolehtivat yhteisvastuullisesti kaikille väestöryhmille soveltuvan, monipuolisen ja laadukkaan asuntokannan rakentumisesta. Tuotanto kohdennetaan yhdyskuntarakenteen sisään, rakenteen toimivuutta ja asuinalueiden tasapainoista kehitystä tukemaan. Asuntopoliitikassa tavoitellaan kohtuuhintaisten asuntotuotannon lisäämistä ja perheasuntojen monipuolistamista."

Asuntopoliittisen ohjelman 2040 väestösuunnitteeksi on valittu vahvan kasvun jatkuminen Tampereen kaupunkiseudulla; sen mukaan kaupunkiseudun väestö vuonna 2040 on 480 000 asukasta.

Tavoitteen saavuttaminen vaatii vahvaa panostusta paitsi itse asuntopoliittikkaan myös nuoria ikäluokkia kiinnostavaan toimintaympäristöön, perheiden arjen toimivuuteen, maahanmuuttoon ja akateemisten työpaikkojen lisäämiseen.

Asuntopoliittista ohjelman valmistelusta on vastannut Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä, ja sitä on valmisteltu yhdessä kaupunkiseudun kuntien ja asiantuntijaryhmien kanssa. Tavoitteena on, että seutuhallitus hyväksyy ohjelman lausuntokierroksen jälkeen, loppukesästä 2021.

Kävelyn ja pyöräliikenteen seudullinen kehittämisohjelma 2.0 hyväksyttiin

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus hyväksyi kokouksessaan 26.5.2021 Kävelyn ja pyöräliikenteen seudullisen kehittämisohjelman. Ohjelma on jatkoa vuonna 2012 valmistuneelle kehittämisohjelmalle, ja sen visio on "Kaikkien käyttämät, kaikkien kehumat ja kaikkien kehittämät". Ohjelman toteutus aloitetaan heti.

Ohjelman tavoitteena on lisätä kävelyä ja pyöräliikennettä tuntuvasti Tampereen kaupunkiseudulla eli korvata noin kolmannes henkilöautomatkoista kestäville kulkutavoilla. Jalan tehtäviä matkoja tarvittaisiin lisää noin 30 000, pyöräliikenteen matkoja noin 90 000 ja joukkoliikenteen matkoja noin 80 000 vuorokaudessa. Tavoite pohjaa seudun ja sen kuntien päästövähennystavoitteisiin.

Ohjelman mukaan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää entistä kokonaisvaltaisempaa otetta ja yhteistyötä. Kävely ja pyöräliikenne tulee myös tunnustaa omiksi kulkumuodoikseen; Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmäpäällikkö **Tapani Tourun** mukaan polkupyörä on ajoneuvo, joka tulee rinnastaa suunnittelu- ja liikennejärjestelyissä enemmän autoon kuin jalankulkijaan.

Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0 on laadittu seudullisessa yhteistyössä vuosien 2020 ja 2021 aikana. Ohjelman laatiminen on osa MAL-sopimusta.

Tutustu kehittämisohjelmaan [tästä](#).

Kuva: © Pixabay / Michael Gaida

Lähijunaliikenteen selvitys etenee kohti visiota

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymässä tehdään parhaillaan selvitystä lähijunaliikenteen tavoitteellisesta tulevaisuuskuvasta ja tiekartasta. Selvitys käynnistettiin haastattelemalla valtakunnan tasolta raideliikenteen parissa toimivia asiantuntijoita ja viranhaltioita, seudun päätöksentekijöitä, asiantuntijoita, elinkeinotoimijoita ja raideaktiiveja sekä seudun naapureita. Haastattelut toivat arvokkaita näkemyksiä ja lähtökohtia selvitystyön etenemiseen, tavoitteiden tarkentamiseen ja yhteisen tahtotilan löytämiseen. **Haastatteluja hyödynnetään myös työn alla olevien skenaarioiden muodostamisessa. Skenaariot antavat lähtökohtia syksyllä suunniteltavan seudullisen kehittämisvision sekä sen pohjalta tehtävän toteutuspolun määrittämiselle.**

Junaliikenteen palvelut ja infra sekä muu toimintaympäristö kehittyvät myös selvitystyön rinnalla.

”Esimerkiksi Nokialta on juuri kuulunut hienoja junauutisia Väylän ja Nokian kaupungin tekemästä suunnittelu-yhteistyöstä ja sopimuksesta asemanseudun kehittämiseen. Tällaiset konkreettiset askeleet paaluttavat kehitystä ja kehittämisen edellytyksiä myös seudun mittakaavassa”, lähijunaliikenneselvityksen projekti-päällikkönä toimiva liikennejärjestelmäpäällikkö **Tapani Touru** kertoo.

Seuratikka suuntaa kohti kehyskuntia

Seuratikan eli Tampereen seudullisen raitiotien yleissuunnitelmassa on määritelty varaukset Tampereen kuntarajat ylittävälle raitiotieradoille.

Ratavarausten sijainnit kulkevat Tampereen Hatanpäältä Härmälän kautta Pirkkalaan, Tays Keskussairaualta Koilliskeskuksen kautta Kangasalan Lamminrahaan ja Tampereen Lielahdesta Ylöjärvelle. Lisäksi suunnitelmassa ovat ratavaraukset Kangasalan Saarenmaalle.

Suunnitelman ratavaraukset palvelevat kuntien kaavoitusta sekä liikennejärjestelmän ja kunnallistekniikan suunnittelua. Seuratikkaa suunnitellaan laajennettavaksi vaiheittain seudulliseksi aina 2040-luvulle asti.

”Raideliikenne rakentaa Tampereenseudusta eurooppalaista, kestäväää kaupunkiseutua. Se on tulevaisuuden vetovoimatekijä niin Tampereella kuin kehyskunnissa”, seutujohtaja **Päivi Nurminen** sanoo.

Bussireitit muuttuvat kesän aikana

Bussilinjasto muuttuu ensi kesän aikana Tampereen ratikkalinjojen avaamisen myötä. Uusi linjasto tulee voimaan vaiheittain 7.6. ja 9.8.2021. Uudessa linjastossa osa linjoista kulkee edelleen kehyskunnista suoraan Tampereen keskustaan ja osalle on tarjolla vaihtoyhteys ratikkaan tai toiselle bussilinjalle. Myös bussien linjasto-numerointi muuttuu.

Lisätiedot: [Nysse, Tampereen seudun joukkoliikenne](#)

Vaaleissa valitaan seutuvaikuttaja

Kuntavaaleissa kaupunkiseudun kahdeksaan kuntaan valitaan 358 valtuutettua. Valtuustot viime kädessä linjaavat millaista kaupunkiseutua suunnitellaan ja toteutetaan. Myös kuntayhtymä saa uudet poliittiset päättäjät, kun **vaalien pohjalta valitaan 13-paikkainen seutuhallitus ohjaamaan yhteistyötä.** Istuva seutuhallitus on tehnyt tuloksellista työtä kaupunkiseudun elinvoiman ja kasvun eteen.

Seututoimisto toivottaa menestystä kaikille ehdokkaille!